

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА
НА МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

РАЗДЕЛ I.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Счетоводната политика представлява съвкупност от принципи, изходни положения, концепции, правила и процедури възприети от Министерство на финансите (МФ) за отчитане на дейността на разпоредителите с бюджет в системата и за предоставяне на счетоводната информация във финансовите отчети.

(2) Основната цел на единната счетоводна политика е да даде сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовите отчети е надеждна и безпристрастно отразява сделки и събития.

Чл.2 Министерството на финансите е юридическо лице на бюджетна издръжка. Организацията, дейността и функциите на МФ са регламентирани с Устройствения правилник на министерството.

Чл.3 (1) Счетоводната политика на Министерство на финансите е разработена в съответствие с изискванията на действащото счетоводно законодателство, Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), Ръководството за прилагане на Сметкоплана на бюджетните предприятия и Указания на Министерство на финансите ДДС № 20/14.12.2004 г. и ДДС № 14/30.12.2013 г., при спазване на основните принципи на счетоводството.

(2) Счетоводната политика на МФ подлежи на оповестяване в приложението към годишния финансов отчет, съгласно т. 15 Заповед ЗМФ-60/20.01.2005 г.

Чл.4 Счетоводната политика подпомага ръководството на МФ за осигуряването на:

1. законосъобразно и целесъобразно използване на финансовите ресурси, икономичност и публичност при изразходването им;
2. касово изпълнение на бюджета;
3. опазване на информацията и активите;
4. правилното съхранение и използването на стоково-материалните ценности;

5. контрол върху дейността на материално-отговорните лица.

Чл.5 Средствата по бюджетните сметки, сметките за средства от Европейския съюз (ЕС) и сметките за чужди средства в левове и във валута в Българската народна банка на МФ се организират и обслужват в единна система на събиране, съхраняване, разплащане и отчитане, наричана "единна сметка", по ред и начин, определени със съвместни указания на министъра на финансите и на управителя на Българската народна банка.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Чл.6 Отчитането на дейността на министерството и разработването на финансовите отчети се осъществява въз основа на балансираното прилагане на принципите, регламентирани в чл. 4 от Закона за счетоводството, а именно:

1. текущо начисляване – приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;

2. действащо предприятие – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще;

3. предпазливост – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;

4. съпоставимост между приходите и разходите – разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност, да се отразяват във финансовия резултат за периода, през който се черпи изгода от тях, а приходите да се отразяват за периода, през който са отчетени разходите за тяхното получаване;

5. предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма;

6. запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период с цел постигане на съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди;

7. независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период.

Чл.7 Прилагането на посочените по-горе принципи и с оглед получаване на вярна и точна представа за имуществото и финансовото състояние на министерството, е предпоставка за:

1 спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност, надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;

2. пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички стопански операции;
3. синтетично и аналитично отчитане на стопанските операции по обекти;
4. текущо и/или периодично оценяване на активите и пасивите;
5. приключване на счетоводните сметки, книги и регистри в края на отчетния период;
6. осигуряване на информация за съставяне на годишния финансов отчет;

Чл.8 (1) Второстепенните разпоредители с бюджет (ВРБ) в системата на МФ, при изграждането на своята счетоводна политика, прилагат утвърдената счетоводна политика от първостепенния разпоредител с бюджет (ПРБ).

(2) Счетоводната политика осигурява вярното и точно представяне на финансовата дейност на МФ в годишния финансов отчет. Отчитането на финансовата дейност на касова основа се осъществява съгласно Единната бюджетна класификация (ЕБК) за съответната година. За целите на програмното бюджетиране финансовата дейност се осъществява и по области на политики и бюджетни програми от програмния бюджет на министерството.

(3) Въз основа на структурата на публичните финанси в Република България, отчетността на МФ е организирана в три обособени отчетни групи (в SAP-R3 е използван термина стопански области):

1. „Бюджет” – област 1000 (отчитат се активите, пасивите, приходите и разходите произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност на министерството);

2. „Сметки за средства от Европейския съюз” (СЕС) – област 2000 (отчитат се операциите и балансните позиции на начислена основа на сметките за средства от Европейския съюз, администрирани от Националния фонд и Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“, сметките за други средства от ЕС и сметките за средства по други международни програми);

3. „Други сметки и дейности” (ДСД) – област 3000 (отчитат се стопанските операции по сметките за чужди средства на министерството и капитализацията на дълготрайните материални активи, изписани на разход в група „Бюджет“ и СЕС при придобиването им).

(4) Отчетните групи по ал. 3 се разглеждат като независими една от друга. Това означава, че при текущото счетоводно отчитане възникналата стопанска операция се осчетоводява в само една отчетна група. Счетоводни статии между сметки от различни отчетни групи не се допускат. При наличието на операция или събитие, засягащи едновременно две отчетни групи се вземат отделни счетоводни статии в рамките на засегнатите отчетни групи.

ФОРМА НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Чл.9 (1) При изграждането и поддържането на счетоводната система се осигуряват:

1. всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции;

2. систематични счетоводни регистри за обобщаване на счетоводната информация, които се откриват в началото на отчетния период и се приключват в неговия край;

3. синтетични и аналитични счетоводни регистри, както и равенство и връзка между тях;

4. междинно и годишно приключване на счетоводните регистри, съставяне на оборотна ведомост;

5. изменения в извършените счетоводни записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии;

6. прилагане на индивидуален сметкоплан (*Приложение 1*).

(2) Когато при осъществяване на счетоводството се използва счетоводен софтуер, той трябва да е разработен при спазване на посочените изисквания в Закона за счетоводството и да дава възможност обработваните чрез него данни и изходните документи да са съставени на български език.

Чл.10 (1) Формата на счетоводството се утвърждава от ръководителя на предприятието. Тя следва да осигурява синхронизирано осъществяване на хронологичното и систематичното (аналитично и синтетично) счетоводно отчитане.

(2) МФ осъществява счетоводната си отчетност, прилагайки метода на двустранните счетоводни записвания. За целта е въведена и се използва система за автоматизирана обработка на счетоводната информация.

СЧЕТОВОДНИ ДОКУМЕНТИ

Чл.11 (1) Съставянето и движението на счетоводните документи се осъществява въз основа на утвърдени Вътрешни правила за реда за съставяне и движение на счетоводните и свързаните с тях документи и процедури в отдел „Финансово-счетоводен” (ФС).

(2) Счетоводните документи в МФ се осчетоводяват при спазване принципа за текущо начисляване.

(3) Всяка стопанска операция се документира със счетоводен документ. При получаването на документ с дата следваща периода на осъществяване на стопанската операция се дава предимство на принципа на начисляване.

(4) Оригиналите на разходнооправдателни документи, свързани с изпълнението на проекти по оперативни програми, заемни споразумения, договори за безвъзмездна помощ и други, се съхраняват в определени за целта мемориални ордери или досиета. При извършване на плащане в съответния мемориален ордер за плащане се прилага копие на оригиналните разходнооправдателни документи и се отбелязва мемориалния ордер или досието в който се съхраняват оригиналите на документите.

(5) Поправки и добавки в първичните счетоводни документи не се разрешават. Погрешно съставените първични счетоводни документи се анулират и се съставят нови.

Чл.12 Други вътрешно-ведомствени документи приложими в счетоводната отчетност на министерството са вътрешните правила за осъществяване на

предварителен контрол за законосъобразност и прилагане на системата за двоен подпис в министерството.

Чл.13 Лицата, съставили и подписали счетоводните документи носят отговорност за коректността на информацията в тях.

Чл.14 (1) Главният секретар и директорът на дирекция „Финанси и управление на собствеността” (ФУС) контролират и утвърждават разходването на финансови средства от каса в лева, каса във валута, авансови отчети (в лева и валута);

(2) Главният секретар или директорът на дирекция „Финанси и управление на собствеността” подписват:

1. сметки за изплатени суми на лицата наети по консултантски и граждански договор;

2. договори за сключване на потребителски кредит;

3. удостоверения образец УП-2 на служителите на министерството;

4. декларации, документи или данни по Кодекс за социално осигуряване, Закон за данък върху добавената стойност, Закон за корпоративното подоходно облагане, Закон за данъците върху доходите на физическите лица;

5. удостоверения, служебни бележки и справки касаещи изплащаните от министерството възнаграждения;

(3) Главният секретар и директорът на дирекция „Финанси и управление на собствеността” подписват съвместно:

1. рекапитулации за заплати;

2. тримесечни оборотни ведомости и годишния баланс на администрацията на министерството;

3. месечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение на бюджета и сметките за средства от ЕС, както и друга допълнителна информация на администрацията на министерството;

4. заявки за месечен лимит за плащания за администрацията на министерството;

(4) Директорът на дирекция ФУС може да поема задължения по докладна записка и да разрешава разход в размер до 1 000 (хиляда) лева.

РАЗДЕЛ II.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА В СЧЕТОВОДСТВОТО

Чл.15 (1) В МФ е възприета мемориално ордерна система, с компютърна обработка на счетоводната информация, даваща възможност за хронологично и систематично счетоводно отчитане.

(2) Използваният програмен продукт (ПП) в МФ е Информационната система за финансово управление (ИСФУ) в бюджетния сектор SAP-R3, с модули „Финансово счетоводство”, „Бюджет”, „Парични средства”, „Активи” и „Материално стопанство”.

(3) В администрацията на МФ се използват още ПП „Salaries” за изчисляване на работната заплата; ПП „Аладин” за изчисляване на възнагражденията по извънтрудови

правоотношения; ПП за изготвяне на калкулационните ведомости и ПП за склад за хранителни продукти; ПП ValBooks за складовите наличности, движението и отчетността на ценните книжа, планиране и контрол на заявките за ценни книжа, включително интерфейс на ПП ValBooks.

(4) Индивидуалният сметкоплан на МФ е изготвен на база СБО. При промяна на нормативната уредба индивидуалният сметкоплан се допълва и изменя.

(5) За целите на отчетността и съгласно изискванията на Министерство на финансите за формата и съдържанието на финансовите отчети се използват счетоводни сметки с четирицифрена номерация. В ИСФУ счетоводните сметки са осем разрядни като се определят допълнителни аналитичности и номенклатури, съответстващи на спецификата на SAP-R3 и на дейността на МФ.

ПРИХОДИ

Чл.16 Признаването на приходите се извършва съгласно изискванията на т. 18 от ДДС № 20/14.12.2004 г. Приходите на министерството се формират от приходи от държавни такси, от продажба на стоки и услуги, от наеми, приходи от лихви и други приходи.

Чл.17 (1) Приходите се отчитат в съответствие с параграфите и подпараграфите на ЕБК за съответната година, и аналитично по сметките от индивидуалния сметкоплан.

(2) Приходите от неустойки, начети, глоби, обезщетения и други подобни санкции, произтичащи от договорни и други взаимоотношения (търговски, трудови и други) се отчитат по сметка 7198 „Приходи от неустойки, начети и обезщетения”. В случай че, доставчик по договор дължи неустойка за забава на изпълнението, която се удържа от министерството при плащането на задължението към доставчика, същата се отчита като приход само на начислена основа, предвид принципа на некомпенсиране на приходи с разходи. Прихващането на вземане от неустойка със задължение към доставчик не се приравнява на касова операция, поради което не се отразява в касовия отчет.

(3) Приходите от застрахователни обезщетения, които застрахователя изплаща на министерството при настъпване на застрахователно събитие се отчитат на брутна основа и не се компенсират със стойността на застрахованите активи или извършените разходи.

(4) Приходите от юрисконсултски възнаграждения постъпили в полза на министерството, в резултат на съдебно решение от насрещната страна по делото, се отчитат като други приходи, съответно на начислена основа по сметка 7199 „Други приходи” и на касова основа по подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи”, в случаите когато тези постъпления нямат регулярен характер и не са свързани пряко с дейността на министерството.

(5) Задържани гаранции за участие в процедура по Закона за обществените поръчки (ЗОП) или гаранции за добро изпълнение във връзка със сключен договор с изпълнител по реда на ЗОП, когато не подлежат на възстановяване се прехвърлят от сметката за чужди средства на министерството по бюджетната сметка. Постъпленията в бюджета се отчитат като други приходи, съответно на начислена основа по сметка

7199 „Други приходи“ и на касова основа по подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи“.

(6) Приходите от продажба на тръжна документация, от вторични суровини, от платени такси за предоставяне на достъп до обществена информация, съгласно Закона за достъп до обществена информация се отчитат като други приходи по сметка 7199 „Други приходи“ и на касова основа по подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи“.

(7) Отчетените приходи по сметките от раздел 7 на СБО в края на годината се приключват в съответната отчетна група със сметка 1201 „Изменение на нетните активи за периода“.

Чл.18 Постъпилите собствени приходи в брой в касата на министерството от: продажба на тръжни документи; платени такси за достъп до обществена информация, съгласно Закона за достъп до обществена информация; платени държавни такси по Тарифа № 12 за таксите, които се събират в Министерството на финансите по закона за държавните такси; приходи от продажба на стоки и услуги в ПБ „Гюлечица“; възстановени разходи; вторични суровини и други се централизират в Единната сметка. Наличните парични средства от такива операции не се използват за покриване на разходи, а се внасят по бюджетната банкова сметка на министерството. Предвид несъществения размер на събираните приходи в брой същите се внасят два пъти месечно (до 15-то число на всеки месец и в края на всеки месец) с оглед коректното представяне на информацията в отчета за касовото изпълнение на бюджета и сметките за средства от Европейския съюз.

Чл.19 В случаи на възстановяване/връщане на надвнесени касови приходи (включително и от минали години), сумите се отразяват в намаление на съответния приходен подпараграф от ЕБК (посочва се със знак "минус"), по който първоначално са били отчетени постъпилите суми. В случай, че не може еднозначно да се определи подпараграфа, по който първоначално са били отчетени постъпилите средства, възстановените суми се отнасят по този параграф от действащата ЕБК, по който е следвало да се отчете постъпването на тези суми.

Чл.20 При отчитането на приходите във валута се прилага т. 21 от ДДС № 20/14.12.2004 г.

Чл.21 Приходи, отнасящи се за текущата година, се начисляват за същата. При отчитането на приходите в края на календарната година се прилага следния принцип: когато първичните документи са с дата на издаване текущата година, приходите се начисляват като вземане по дебита на съответните сметки за вземания от раздел 4 на СБО. Когато първичният документ за приход отнасящ се за текущата година е с дата на издаване в следващата година, приходите се начисляват по сметки от подгрупа 496 „Корективи за вземания“ от СБО.

Чл.22 (1) В отчетността на МФ в края на годината се отразяват като коректив за неусвоени помощи и дарения, неусвоените суми от получени помощи и дарения от страната или от чужбина, отчетени текущо през годината като приход по сметките от подгрупа 74 „Помощи и дарения от страната и чужбина“, както и даренията в натура. Неусвоените суми от помощи и дарения се начисляват по сметките от подгрупа 740 „Коректив на приходите от помощи и дарения“ от СБО и по сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения“.

(2) В края на годината се отразяват като коректив за вземания за помощи и дарения извършените от министерството за своя сметка разходи и придобиване на активи, подлежащи на финансиране със средства от съответните помощи и дарения, т.е. към края на годината МФ не е получило средствата от съответния донор. Сумите се начисляват по сметките от подгрупа 740 „Коректив на приходите от помощи и дарения“ от СБО и по сметка 4980 „Коректив за вземания за помощи и дарения“.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и ал. 2 не се прилагат за: получените от МФ средства от Европейския съюз, администрирани от Националния фонд (оперативни програми), отчитани като трансфер по реда на ДДС № 6/2008 г.; получените средства чрез Разплащателна агенция към ДФ „Земеделие“ от директни плащания или суми по пазарни мерки, които се отчитат като приход в група СЕС, съгласно т. 65 от ДДС № 6/2008 г. и получените помощи и дарения, които са предоставени без наличието на съществени условия и клаузи в договорите, чието неизпълнение от страна на МФ води до възстановяване на средства на съответния донор.

РАЗХОДИ

Чл.23 (1) Разходите се отчитат по икономически елементи и по области на политики и бюджетни програми от програмния формат на бюджет на МФ. Същите се начисляват за периода, през който са възникнали независимо дали е извършено плащането им.

(2) Разходите за обучение, квалификация и преквалификация на персонала на министерството, в случаите когато се организира и извършва от външен изпълнител (фирма), който за извършената услуга е издал на министерството първичен счетоводен документ (фактура), се отчита на начислена основа по сметка 6025 „Разходи за квалификация и преквалификация на персонала“ и на касова основа по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“.

(3) Когато по проекти, финансирани със средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, е предвидена дейност за обучение по оперативни програми на служители на общински администрации и други външни лица, финансирането на тези разходи се отчитат на начислена основа по сметка 6029 „Други външни услуги“.

(4) Разходите за представителни цели се планират по подпараграф 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“. При разходването на средствата за представителни цели, в случаите, когато е възможно еднозначно да се определи конкретният вид разход, извършен за представителни цели, този разход се отчита по съответния параграф от ЕБК и счетоводна сметка от СБП, в зависимост от неговия икономически характер. Когато вида на разхода за представителни цели не може да се определи еднозначно, размерът на разходваните средства се отчита по счетоводни сметки 6098 „Други разходи в страната“ и 6099 „Други разходи в чужбина“, а на касова основа по подпараграф 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи“.

(5) Разходите за материални запаси с представителен характер извършени от министерството за зареждане на офиса обслужващ кабинетите на министъра, заместник-министрите, началника на кабинета и директорите на дирекции, и други служители, съгласно утвърден списък се отчитат в сметка 3040 „Стоки“, а на касова

основа по подпараграф 10-98 „Други разходи, неklasифицирани в другите параграфи и подпараграфи”.

(6) Разходите за платени от МФ данъци и такси (държавни, общински, съдебни и др.) в страната, определени въз основа на нормативен акт, които постъпват в държавния бюджет, общинските бюджети или бюджета на съдебната власт, включително и таксите за обнародване на обявления, съобщения и други известия в „Държавен вестник” се отчитат на начислена основа по сметките от подгрупа 606 „Разходи за данъци и такси”. Разходите за платени от МФ съдебни такси по Тарифата за държавни такси се отчитат по сметка 6063 „Разходи за съдебни такси в страната”.

(7) Платените наказателни лихви за просрочени задължения на министерството за данъци, такси и административни санкции се отчитат на начислена основа по сметки 6276 „Разходи за лихви за просрочени данъци, осигурителни вноски и други подобни публични държавни вземания” и 6277 „Разходи за лихви за просрочени общински данъци и други подобни публични общински вземания”.

(8) Разходите по ал. 6 и ал. 7 се отчитат на касова основа по параграф 19-00 „Платени данъци, такси и административни санкции”.

(9) Когато МФ заплаща такси, които са нормативно регламентирани от отделни закони с тарифи, но не постъпват и не се отчитат като приходи по бюджета (като нотариални такси, такси за частни съдебни изпълнители и др.) се отчитат като разходи за външни услуги по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги”, съответно на касова основа по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги”.

(10) Разноските по съдебните дела, свързани с адвокатски хонорари, хонорари на вещи лица и други подобни разходи, платени от министерството, в случай на издадено наказателно постановление, с което се осъжда МФ или държавата представлявана от министъра на финансите, се отчитат по сметка 6091 „Разходи за съдебни разноски и арбитраж в страната” и на касова основа по подпараграф 10-92 „Разходи за глоби, неустойки, наказателни лихви и съдебни обезщетения”. Заплатените държавни такси по съдебните дела се отчитат съгласно ал.6.

(11) Разходите за командировка в чужбина (пътни, дневни, вътрешен транспорт и квартирни пари) се отчитат на начислена основа по сметка 6094 „Разходи за командировки в чужбина”, съответно на касова основа по подпараграф 10-52 „Краткосрочни командировки в чужбина”. Разходите свързани с командировката, като застраховка, такса за участие в семинар или за обучение, издаване на виза и други се отчитат по съответния параграф и счетоводна сметка, в зависимост от икономическия характер на разхода.

(12) Отчетените разходи по сметките от раздел 6 на СБО в края на годината се приключват в съответната отчетна група със сметка 1201 „Изменение на нетните активи за периода”.

Чл.24 (1) По отношение отчитането на възстановените разходи включително и от минали години се прилага подхода на намаление на разходите, чрез кредитиране на разходната счетоводна сметка, в която първоначално е бил отчетен разхода срещу дебитиране на банкова или разчетна сметка. Средствата се отразяват в намаление на съответния разходен подпараграф от ЕБК (посочва се със знак “минус”), по който първоначално са били отчетени изплатените средства. В случай, че не може еднозначно да се определи подпараграфа, по който първоначално са били отчетени

изплатените средства, получените средства се отнасят по подпараграфа от действащата ЕБК, по който е следвало да се отчете извършването на разхода. При практическа невъзможност да се идентифицира естеството на възстановения разход, сумата се отнася по разходен подпараграф 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи”.

(2) Възстановените от наематели суми за вода, ел.енергия, топлоенергия и други, независимо от начина на тяхното определяне – на база измервателни уреди, на база площ, на друга база или предварително договорена фиксирана стойност, не се отчитат като приход, а се прилага подхода, съгласно ал. 1.

(3) В случаите на отчитане на разходите по ал. 1 начислени по разчетна сметка за вземания от раздел 4 на СБП се прилага следното: по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната” се отчитат вземанията, които се префактурират от МФ; по сметка 4887 „Вземания от други дебитори – местни лица (приходно-разходни позиции)”, 4888 „Вземания от други дебитори – чуждестранни лица (приходно-разходни позиции)“, 4857 „Други вземания от други държави (приходно-разходни позиции)“, 4865 „Вземания от международни организации (приходно-разходни позиции)“ и 4867 „Вземания от Европейския съюз (приходно-разходни позиции)“ се отчитат възстановените разходи от юридически и физически лица от страната и чужбина, които не подлежат на префактуриране; по сметка 4213 „Вземания от работници, служители и друг персонал - местни лица” се отчитат разходите подлежащи на възстановяване от служителите на министерството.

Чл.25 При отчитането на разходите във валута се прилага т. 21 от ДДС № 20/14.12.2004 г.

Чл.26 (1) Паричните средства във валута се преоценяват по централния курс на БНБ в края на всеки месец. Възникналите разлики при преоценките се отчитат и осчетоводяват като текущ финансов приход или разход по сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)“ и се отразяват в отчетите за касовото изпълнение на бюджета и сметките за средства от ЕС) в частта на изменението на паричната наличност.

(2) Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преоценяват най-малко веднъж месечно - към края на всеки месец, като получените разлики не се отразяват като паричен поток в отчетите за касовото изпълнение на бюджета и сметките за средства от ЕС. Възникналите разлики при преоценките на вземанията във валута се отчитат на начислена основа по сметка 7803 „Преоценки на финансови активи (приходно-разходни позиции)“ или 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)“, в зависимост от класифицирането на вземането, според класификацията в т. 40 от ДДС № 14/2013 г. "приходно-разходни позиции" или "финансиращи позиции". Възникналите разлики при преоценките на задълженията във валута съответно се отчитат по сметка 7807 „Преоценки на пасиви (приходно-разходни позиции)“ и 7808 „Преоценки на пасиви (финансиращи позиции)“.

Чл.27 (1) Възнагражденията на служителите от МФ се изплащат безкасово чрез дебитни левови карти и свързаните с тях сметки на физически лица за картови разплащания по банка. Сроковете за изготвяне на ведомости за заплати са не по-късно от: 14 - то число на месеца за аванс и 28 - мо число на месеца за заплати.

(2) Отчитането на вноските за държавно обществено осигуряване, здравно осигурителни вноски, вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и данъците върху доходите на физическите лица се извършват в схемата на централизираното разплащане.

Чл.28 (1) Разходи, отнасящи се за текущата година, се начисляват за същата. При начисляването на разходи в края на календарната година се прилага следния подход: когато първичните документи са с дата на издаване текущата година, разходите се начисляват като задължение по кредита на съответните сметки за задължения от раздел 4 на СБО. Когато първичният документ касае разход отнасящ се за текущата година и е с дата на издаване в следваща година, разходите се начисляват по сметки от подгрупа 497 "Коректив за задължения" от СБО.

(2) Когато МФ не може да получи от контрагентите си фактури и други първични документи за получени доставки или извършени услуги за текущата година в съответния срок на изготвяне на годишния финансов отчет се прави оценка, като в текущата година се начислява провизия по дебита на сметка 6791 „Разходи за провизии за други задължения”, срещу кредитиране на сметка 4940 „Провизии за други задължения”. В следващата отчетна година, при получаване на съответните документи, начислената сума се сторнира (черно сторно), като се съставя следната счетоводна статия: Дебит сметка 4940 „Провизии за други задължения”/Кредит сметка 6799 „Сторнирани провизии за други задължения” и се начислява съответния вид разход.

(3) Когато по издадени заповеди за командировка в страната и чужбина в края на календарната година с времетраене на командировката в същата година, не е предоставен служебен аванс на подотчетно лице, изразходваните средства се начисляват като разход за текущата година и като задължение по кредита на сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица,, или по сметка 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица (приходно-разходни позиции)”, в случаите когато е командирован служител от друго ведомство, независимо от датата на утвърждаване на отчета от съответния ръководител.

Чл.29 (1) Разходи за провизии на персонала се начисляват по реда на т. 19.7 от ДДС № 20/14.12.2004 г., като се оценява очаквания брой дни на отпуските, а не пълния им размер, както и очакваното равнище на заплатите за следващата година, през която ще се ползват отпуските. Подлежащата на начисляване сума включва и очакваните разходи за припадащите се осигурителни вноски за сметка на работодателя. Разходите за провизии се начислява само в края на отчетната година. Начислената сума се сторнира (черно сторно) в началото на следващата отчетна година еднократно.

(2) Разходите за персонал, включително и припадащите се осигурителни вноски, които се отнасят за текущата година, но се изплащат в началото на следващата година се начисляват в текущата като разходи по сметка 6047 „Разходи за провизии за персонал”, като за целта се кредитира сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица”. В случаите, когато към датата на годишния финансов отчет сумата не е точно определена се прави приблизителна счетоводна оценка. Начислената сума се сторнира (черно сторно) в началото на следващата отчетна година, като се съставя следната счетоводна статия: Дебит сметка 4973 „Коректив за задължения към персонала - местни лица”/Кредит сметка 6048 „Сторнирани разходи за провизии за персонал”.

Чл.30 Не се допуска компенсиране на приходи с разходи, освен когато това е предвидено в съответните счетоводни стандарти или указания на дирекция “Държавно съкровище”.

ОТЧИТАНЕ НА ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.31 (1) Отчитането на данък добавена стойност (ДДС) в министерството се извършва чрез следните аналитични сметки към сметка 4511 „Разчети за данък добавена стойност”: сметка 45111 „Разчети за данък добавена стойност – начислен данък за покупки”; сметка 45112 „Разчети за данък добавена стойност – начислен данък за продажби”; сметка 45114 „Разчети с ДДС продажби вътрешно общностно придобиване (ВОП)”; сметка 45115 „Разчети с ДДС покупки вътрешно общностно придобиване (ВОП)”; сметка 45118 „Разчети за данък добавена стойност – данък за възстановяване”; сметка 45119 „Разчети за данък добавена стойност – данък за внасяне”.

(2) При отчитането на ДДС се прилага следния подход: плащанията за придобиване на активи и услуги се класифицират по съответните параграфи от ЕБК. Сумите на платеното ДДС начислено от съответните доставчици, също се отразяват по съответните параграфи за отчитане на закупените активи и услуги, независимо от това, дали платеният на доставчика ДДС е с право на пълен или частичен данъчен кредит, или е без такова право. Целият размер на постъпилите суми от облагаеми с ДДС доставки, включително и преведения от клиента ДДС, се отчита по съответния приходен параграф.

(3) Когато МФ е получател на услуга, за която следва да самоначисли ДДС или при вътреобщностни придобивания със сумата на дължимия данък се дебитират съответните сметки от раздел 2, 3 и 6 от СБО срещу кредитиране на аналитична сметка 45114 „Разчети с ДДС продажби вътреобщностно придобиване (ВОП)”.

(4) Ежемесечно се извършват счетоводни записвания по приключването на аналитичните счетоводни сметки 45111, 45112, 45114, 45115 със сметки 45118 и 45119, в зависимост от това дали следва да се възстановява или внася ДДС.

(5) По приходен подпараграф 37-01 „Внесен ДДС (-)” се отчита само преведената дължима сума на ДДС на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите. При този подход на отчитане на ДДС дебитният оборот на аналитичната сметка 45119, трябва да съответства на отчетения данък в §§37-01 „Внесен ДДС (-)”.

(6) Възстановяването на данъчен кредит от ДДС се отчита в намаление на разходен подпараграф 19-01 „Платени държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции“ (отразява се със знак "минус").

(7) В случаите, в които се извършват доставки, за които МФ е данъчно задължено лице по смисъла на ЗДДС и които не се документират с данъчен документ, за същите се издава отчет за продажби съдържащ изискуемите реквизити.

(8) В дневника на продажбите за съответния данъчен период се включват всички данъчни документи издадени от МФ и отчети за продажбите за същия период, независимо от датата на постъпване на прихода.

(9) Получените данъчни документи в министерството се отразяват в дневника на покупките през данъчния период в който са получени или в един от следващите дванадесет данъчни периода.

(10) При корекция или грешно натрупване след приключена сметка на клиента (сторно операция) се документира чрез издаване на касова бележка от кочан, съдържащи реквизитите съгласно чл. 35, ал .1 от Наредба № 18 от 13.12.2006 г. и надпис „сторно”, номер, дата и час на издаване на фискалната касова бележка, по повод на която се издава сторно документът, причината за сторно операцията и данни за клиента (единен идентификационен код по БУЛСТАТ, наименование, седалище и адрес за кореспонденция), когато последният е едноличен търговец или юридическо лице. Касова бележка от кочан, при продажба на стоки и услуги на клиента, се издава и при повреда във фискалното устройство или невъзможност да се издаде фискален бон от устройството.

(11) Обобщаването на счетоводната информация по приходите и разходите, които намират отражение в месечната справка-декларация по ДДС и внасянето на дължимия ДДС се извършва до 14-то число на следващия месец.

Чл.32 (1) Съгласно Глава 33 от ЗКПО бюджетните предприятия се облагат с данък върху приходите от стопанска дейност, включително и за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество. В отчетността на касова и начислена основа този данък се третира като намаление на приходите, а не като разход. За тази цел се използва сметка 7190 „Отчисления за данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия по ЗКПО” от СБО и приходен подпараграф 37-02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия (-)”. Отчитането на приходите и разходите от стопанска дейност по смисъла на ЗКПО, се извършва при следната отчетна схема:

1. ежемесечно приходите и разходите от стопанска дейност се осчетоводяват по общия ред, като всеки приход и разход по съответните сметки от раздели 6 и 7 от СБО;

2. при възстановяване на приходи и разходи от стопанска дейност, сумите се отразяват по съответните сметки за приходи и разходи от раздели 6 и 7 по общия ред на отчитане на възстановени приходи и разходи (за разходите - по кредита на сметки от раздел 6, а за приходите - по дебита на сметките от раздел 7).

(2) Данъчната ставка за данъка върху приходите е 3 %. Текущо през годината се начислява данъка върху приходите, а дължимия данък за годината се внася в срок до 31 март на следващата година.

Чл.33 (1) Съгласно Глава втора, раздел VII от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) с туристически данък се облагат нощувките. В отчетността на касова и начислена основа този данък се третира като намаление на приходите.

(2) Размерът на туристически данък се определя с решение на общинския съвет на съответната община.

(3) Текущо през годината, при ежемесечно предоставяне на нощувки, платения от клиента туристически данък, се начислява като задължение по кредита на сметка 4544 „Разчети за общински данъци, такси и административни санкции” и се отчита по приходен подпараграф 24-04 „Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция”, а внесения данък на общината се отчита по подпараграф 37-09 „Внесени други данъци, такси и вноски върху продажбите (-)”.

(4) Когато сборът от данъка по ал. 3 за календарната година е по малък от 30 на сто от данъка определен при пълен капацитет за почивната база, разликата в данъка се внася в приход на общината и се отчита на начислена основа по дебита на сметка 6065 „Разходи за общински данъци” и като задължение по кредита на сметка 4544 „Разчети за общински данъци, такси и административни санкции”, а на касова основа се отчита по подпараграф 19-81 „Платени общински данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции”.

(5) Съгласно ЗМДТ дължимите от МФ общински данъци, такси и административни санкции се отчитат на начислена основа по съответните сметки от раздел 6 от СБО и като задължение по сметка 4544 „Разчети за общински данъци, такси и административни санкции”. При плащане на задължението към съответната община разхода се отчита на касова основа по подпараграф 19-81 „Платени общински данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции”.

АКТИВИ И ПАСИВИ

Чл.34 (1) Активите на министерството са нефинансови и финансови.

1. нефинансовите активи са дълготрайни материални активи (ДМА), нематериални дълготрайни активи (НМДА) и материални запаси;

2. финансовите активи са дялове, акции и други ценни книжа, предоставени заеми и временна финансова помощ, други вземания и парични средства.

(2) Дълготрайните материални активи се признават за такива, ако отговарят на следните критерии:

1. имат натурално-веществена форма;
2. имат полезен икономически живот повече от един отчетен период
3. налице е икономическа или друга изгода от тяхното експлоатиране;
4. минимален стойностен праг на същественост 1000 (хиляда) лева.

(3) Текущо придобитите през годината активи със стойност под фиксирания праг на същественост се отчитат като краткотрайни материални активи.

(4) За тези активи, които ще се ползват дългосрочно и са предадени в употреба се води задбалансова отчетност по съответните сметки за отчитане на активи в употреба. Активите в употреба по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход” включват дълготрайни и краткотрайни активи.

(5) По отношение на компютърната конфигурация и други подобни взаимосвързани активи, когато стойността на цялата конфигурация надвишава 500 лв., съществени елементи (компютър и монитор) се завеждат като ДМА, независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг. При това положение цялата стойност на конфигурацията се разпределя между тях. С разходите за последващата подмяна на стойностно несъществени елементи (клавиатура и мишка) не се променя стойността на вече признатите активи (т.е. отчитат се като текущи разходи).

(6) В случай, че за придобиването на актива се ползва данъчен кредит при прилитането на праговете за същественост не следва да се взема предвид ефектът върху отчетната стойност на актива от признаването на данъчен кредит по ДДС.

(7) Отчитането на дълготрайните активи в ИСФУ се извършва по класове активи, като е създадена аналитичност съответстваща на сметките в СБО.

(8) ДМА, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи поотделно на критериите за ДМА и тези съставни части имат различни полезни срокове, може да се третира като самостоятелни активи.

(9) Програмните продукти и лицензи за програмни продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват. Текущо изплащаните суми за поддръжка на програмни продукти и лицензи за програмни продукти се отчитат като текущ разход.

(10) НМДА в процес на придобиване се отчитат по сметка 2107 „Нематериални дълготрайни активи в процес на разработка и придобиване“. След приключване на процеса придобитите НМДА се завеждат по съответните сметки от група 21 от СБО.

(11) Счетоводните операции, свързани с доставката, заприхождаването и разходването на активите в МФ се регистрират в хронологичен ред, съобразно датата на тяхното възникване, като плащането и заприхождаването и/или разходването на активи (материали) са обособени в различни мемориални ордери.

(12) Прегледа за обезценка на дълготрайните активите се извършва съгласно утвърден от главния секретар на министерството план-график за провеждане на годишни инвентаризации и преглед на оценката на нефинансовите активи. Коригирането на отчетната балансово призната стойност до размера на текущата възстановима стойност се отчита по сметки от подгрупа 780 на СБО.

(13) Активите, попадащи в обхвата на т. 16.3 от указание ДДС № 20/2004 г., се отчитат на разход при придобиването им (с изключение на земите прилежащи към активи, които подлежат на отчитане по група 20 от СБО) в отчетна група „Бюджет“ или СЕС и се капитализират в отчетна група ДСД по сметки от подгрупа 220 в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“. Земите, прилежащи към активи, които подлежат на отчитане по група 20 от СБО, при придобиването им се отчитат по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ без да се използват сметките от подгрупа 607 и без да се завеждат в отчетна група ДСД. За капитализираните активи по подгрупа 220 се води аналитична отчетност. Книгите в библиотеката се водят аналитично извънсчетоводно в информационна система „Автоматизирана библиотека“, а за целите на отчетността в ИСФУ се следи синтетично тяхното стойностно изражение.

(14) Материалните запаси се заприхождат по доставна стойност (Счетоводен стандарт № 2 СС 2), а се изписват от склада по средно претеглена стойност.

(15) Преглед за преоценка на материални запаси в края на отчетната година се извършва по реда на СС 2, като за целите на отчетността се прилага сметка 7802 „Преоценка на материални запаси“.

(16) За отчитане придобиването и разходването на хранителни продукти/стоки в учебните центрове, ведомствените столове и барчета, и почивните бази в системата на МФ се прилага следния подход:

1. По сметка 3040 „Стоки” се отчитат пакетирани храни и напитки, които се продават във вида, в който са закупени;

2. По сметка 3020 „Материали” се отчитат всички хранителни продукти, които подлежат на обработка за приготвяне на продукция-храна;

3. Придобитата продукция-храна се отчита съгласно раздел IV от ДДС № 20/2004 г.

Чл.35 (1) Прехвърлянето на активи и пасиви в системата на министерството се извършва чрез сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанската област)“.

(2) Прехвърлянето на разчети (вземания и задължения), които следва да се приравнят на касов поток в отчетността на засегнатите структурни звена в системата на министерството се извършва чрез сметка 4500 „Вътрешни разчети”, която се приключва в края на годината срещу сметка 1001 „Разполагам капитал”.

(3) Сметките по ал. 1 и 2 се използват при отчитането само на такива операции между структурните звена на министерството, в които се прехвърлят активи, пасиви, разчети и се извършват доставки, в рамките на една и съща отчетна група.

(4) При прехвърляне на активи в системата на министерството между различни отчетни групи се ползват сметките от подгрупа 760 „Вътрешни некасови трансфери в системата на първостепенния разпоредител” (без сметка 7609). Прехвърлянето се извършва едновременно в един и същи отчетен период, като се вземат необходимите счетоводни записвания в засегнатите отчетни групи. При този подход на огледално отчитане в засегнатите отчетни групи сметките от подгрупа 760 следва във всеки един момент да имат равни салда, но с обратни знаци.

(5) Когато безвъзмездно се прехвърлят активи и пасиви между бюджетни организации от подсектор „Централно управление“, общини, социалноосигурителни фондове и други предприятия от сектор „Държавно управление“ при отчитането на тези операции по съответните сметки от група 76 е необходимо да се спазват разпоредбите на т. 20.6 от ДДС № 20/2004 г.

(6) Безвъзмездно предоставяне на активи на организации с нестопанска цел, нефинансови предприятия и финансови институции, небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“ или на организации в чужбина се извършва с постановление/решение на министерския съвет и заповед на министъра на финансите. Същите се отчитат като капиталов трансфер по съответните сметки от група 64 от СБО.

Чл.36 (1) Бракуването на активи се извършва при спазване на следните условия:

1. да са физически износени и да бъдат негодни за по-нататъшно използване;

2. да са морално остарели и използването им е икономически неизгодно;

3. при отпаднала необходимост от използване и невъзможност да бъдат предоставени на друга организация.

(2) Бракуването на активи се извършва, съгласно „Вътрешни правила за провеждане на инвентаризация на активи и пасиви, процедура за бракуване, преоценка и обезценка в Министерство на финансите централна администрация“.

Чл.37 (1) Последващите разходи, свързани с ДМА включват разходи по ремонт, подобрения и модернизация на ДМА. Същите се отчитат по два начина: в увеличение на балансовата стойност на актива (капиталов разход) или като текущ разход/ремонт.

(2) Разходите, които водят до подобряване на бъдещите икономически изгоди на актива са:

1. изменение на отделен актив, за да се удължи полезният срок на годност на актива или да се увеличи производителността му;
2. осъвременяване на машинни части, за да се постигне значително подобряване на качеството на продукцията и/или услугите;
3. разширяване на възможностите за нови продукти и/или услуги и други.

(3) Разходи за подобрения, водещи до увеличение на първоначално оценената стандартна ефективност се отчитат в увеличение на балансовата стойност или се завеждат като отделен актив.

(4) При подмяна на разграничима част от ДМА, отчетена като самостоятелен актив съгласно чл. 34, ал. 8, се прилагат следните подходи: извършения разход за подновяване на частта се отчита като придобиване на дълготраен актив, а отчетната стойност на подменената част се изписва на разход по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ или се отнася по сметка 3020 „Материали“, в случаите когато се предвижда тя да се използва като материален запас за последващо влягане в дейността; при подмяна с резервни части на министерството, отчетени при закупуването им като материални запаси, същите се прекласифицират като ДМА с отчетната си стойност.

(5) Разходи за закупуване на компоненти, консумативи, резервни части и други подобни краткотрайни активи с единична стойност под прага на същественост за ДМА, които не водят до подобряване на бъдещите икономически изгоди на актива и са необходими за поддържане техническата изправност и работоспособност на дълготрайните активи, се отчитат като текущ разход на касова основа по подпараграф 10-15 „Материали“, а на начислена основа по сметка 3020 „Материали“ – ако са заприходени в склада или по сметки от подгрупа 601 „Разходи за материали“ – ако са вложени директно при закупуването им. Закупените компоненти, консумативи, резервни части и други подобни краткотрайни активи с цел разширяване функционалността на дълготрайните активи се капитализират, независимо от това, че стойността им е под прага за същественост за признаването им за дълготрайни активи.

(6) Разходите извършени във връзка саниране на сгради и цялостна подмяна на дограма, с които се подобрява енергийната ефективност на сградата се отчитат като основен ремонт по подпараграф 51-00 „Основен ремонт на ДМА“. Последващите разходи, извършени за подмяна на дограма, в случаите когато не се подобрява енергийната ефективност на сградата (текущо се подменя част от нея, поради износване, счупване, негодност за по-нататъшно използване и морално остаряла) се отчитат като текущ ремонт по подпараграф 10-30 „Текущ ремонт“.

(7) Разходите за авторски надзор, строителен надзор и инвеститорски контрол се капитализират, като на касова основа се отчитат по съответните подпараграфи от ЕБК. В случаите, когато министерството има сключен договор за надзор и инвеститорски контрол на обект с подобекти, при който в договарянето на услугата не е определена цената на услугата за всеки подобект, то при отчитането на извършените разходи се прилага същото процентно съотношение, както на подобектите към основния обект.

(8) Разходи, които се извършват с цел поддържане обичайното състояние на актива се отчитат като текущ ремонт. Ремонтването на активи чрез възлагане на външен изпълнител се отчитат по счетоводна сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт” и се отразяват в касовия отчет по подпараграф 10-30 „Текущ ремонт”, независимо дали в разходнооправдателния документ (фактура) издаден на министерството са описани вложените материали и извършената услуга (труд).

(9) Разходите за техническо обслужване на автомобилите (смяна на масло, филтри, антифриз, спирачна течност, накладки и др.), компютърната техника, машините, съоръженията и оборудването (абонаментна поддръжка, смяна на консумативи, профилактика и др.) извършвани от външен изпълнител, се отчитат по съответната разходна сметка и параграф за външна услуга.

(10) Когато при извършване на текущ ремонт/поддръжка от външен изпълнител съгласно ал. 8 и ал. 9 са използвани резервни части и материали на министерството, разходът за тях се отразява по съответните сметки на подгрупа 601 „Разходи за материали.

(11) При сключен договор за абонаментна поддръжка, при който извън стойността на абонамента резервните части се осигуряват от изпълнителя, разходът за тях се отразява по съответните сметки на подгрупа 601 „Разходи за материали“.

(12) В случаите на придобиване на активи, основен и текущ ремонт, извършени по стопански начин министерството само организира, извършва и отчита всички разходи по ремонтването на съответния имот, машини, съоръжения и оборудване. Разходите в този случай се отразяват първоначално по сметките от група 60, след което се отнасят по съответните сметки от група 65. Сметките от група 65 (без сметки 6504, 6506 и 6508) се приключват със съответните сметки от група 20, 21 и 30.

(13) Разходите извършени от министерството за изграждане на структурно-кабелни системи (СКС)/структурно окабеляване, в случаите когато отговарят на изискването за ДМА и са разграничими части принадлежащи към сградата се отчитат като отделни съоръжения по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване”, съответно на касова основа по § 52-03 „Придобиване на друго оборудване, машини и съоръжения”. Разходите извършени за изградени СКС в наети от МФ сгради се отчитат по сметка 2091 „Капитализирани разходи по наети/предоставени за ползване ДМА”. В случаите, когато извършените разходи за структурно окабеляване не могат да се разграничат като отделен актив и изграждането му е съставна част на сградата, се отчитат като капиталов разход в увеличение стойността на сградата.

ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.38 Разчетните сметки отразяват движението на задълженията и вземанията между министерството и съответните контрагенти. Към отделните счетоводни сметки

за вземания и задължения от раздел 4 на СБО за по-добра отчетност и контрол има открити аналитични партии.

Чл.39 (1) Основно задълженията се отчитат по сметките за разчети с доставчици, задължения към други кредитори; задължения към работници, служители и друг персонал-местни лица; задължения за данъци и такси и други.

(2) Разчетните взаимоотношения с доставчиците възникват основно по повод снабдяването с материални запаси, ДМА, НМДА, услуги и други. Сметките се кредитират при възникване на задължения, а се дебитират при изплащане на задължението. За разчетите с доставчици, плащанията на които се отчитат на касова основа като приход – в намаление на приходен подпараграф 24-04 или 36-19, съгласно т. 7.24 от ДДС № 20/2004 г. и т. 31 от ДДС № 09/2009 г., се използват сметки от подгрупа 407 „Разчети с доставчици-приходни позиции“.

(3) При авансово плащане за доставка на активи или извършване на услуги, се използват сметки 4020 „Доставчици по аванси от страната” или 4040 „Доставчици по аванси от чужбина”.

(4) Изплатените през текущата година суми срещу бъдеща доставка на услуга (абонамент за поддържане на софтуерен продукт, абонамент за вестници и списания, застраховка „Гражданска отговорност” на МПС и винетни стикери, застраховка на имущество, предплатена услуга, която ще се извърши през следващата година и други подобни) се отчитат на начислена основа като предоставен аванс по дебита на сметка 4020 „Доставчици по аванси в страната”. В следващата отчетна година периодично, но не по-малко на тримесечие, авансът се закрива с припадащата се част на предоставената услуга за периода в съответствие с икономическия характер на разхода.

(5) На база начислените балансови задължения се извършва анализ на просрочията към края на отчетния период. Просрочените суми се отразяват по задбалансови сметки от подгрупа 992 ”Статистика за просрочени задължения”.

Чл.40 (1) Основно вземанията се отчитат по счетоводни сметки за вземания от клиенти, други дебитори, подотчетни лица, вземания от ЕС, от международни организации и други.

(2) Сметка 4261 ”Вземания от подотчетни местни лица” има аналитичност в лева и във валута. Отпускането на служебен аванс на подотчетни лица се извършва при спазване на следните правила:

1. наличие на одобрена докладна записка;
2. издадена заповед за командировка в страната и чужбина;
3. за протоколни разходи месечно до 1000 (хиляда) лева на подотчетно лице;
4. за ПБ „Гюлежица” до 5000 лв., съгласувано с началника на отдел „Стопански дейности”.

(3) Аналитична сметка 42612 „Подотчетни лица във валута” се използва и за дългосрочно командировани в чужбина служители на министерството.

(4) Размерът, начинът на определяне на командировъчните средства и всички допълнително необходими средства, и отчитането на средствата на дългосрочно командированите служители в чужбина се уреждат на основание Наредба за

командировъчните средства при задграничен мандат, Вътрешни правила за планиране, финансиране и счетоводно отчитане на дългосрочно командированите служители от МФ в Постоянните представителства на Република България и утвърдена от министъра план-сметка в евро за съответната година.

(5) Сметка 4831 “Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица” се използва предимно за отчитане средствата по сметките за чужди средства на министерството.

(6) Сметките за вземанията от подгрупи 485 „Разчети с други държави“ и 486 „Разчети с ЕС и други международни организации“ се използват, в случаите когато министерството извършва разход, който подлежи на възстановяване от международни организации и други държави. По сметките се отчитат и разходите свързани с командировки и специализации в чужбина, подлежащи на възстановяване от институциите на Европейския съюз.

Чл.41 (1) Вземанията, които не са уредени в законовия срок се считат за просрочени вземания. Просрочените вземания се отразяват задбалансово по сметки от подгрупа 991 “Статистика за просрочени вземания”. След изтичане на законовия срок, в който вземанията могат да бъдат погасени по давност, същите се класифицират, съгласно ал. 2, т. 2 и се начислява разход за провизия.

(2) Съгласно т. 36 от ДДС № 20/2004 г. на МФ в края на календарната година вземанията се провизират. По отношение на провизирането в МФ се прилагат и двата подхода описани в ДДС № 20/2004 г., като се спазват следните правила:

1. подходът на индивидуалната провизия се прилага за отделни вземания, които не произтичат от регулярни продажби и министерството има капацитет да извърши индивидуална оценка на кредитоспособността на дебитора. След анализ на такива вземания се прави преценка с какъв размер да се провизира вземането;

2. при подхода на общата провизия се спазват следните правила:

2.1. прави се анализ на събираемостта на вземанията: трудносъбираеми вземания - просрочени вземания с изтекъл срок на погасяване до 180 календарни дни; несъбираеми вземания - просрочени вземания с изтекъл срок на погасяване над 180 календарни дни; безнадеждни вземания - вземания, които отговарят поне на едно от следните условия: длъжникът е обявен в несъстоятелност или е в ликвидация и вземането е класирано по начин, който не гарантира получаването му изпълнителното производство срещу длъжника е прекратено по установения ред, без вземането на предприятието да е било удовлетворено;

2.2. министерството прилага следните размери за начисляване на провизии за вземания: трудносъбираемите вземания се провизират с 25% от сумата на вземането; несъбираемите вземания с 50% от сумата на вземането; безнадеждните вземания се отписват след провизиране на 100%.

3. не се извършва провизиране и обезценка на вземания от бюджетни предприятия, БНБ и утвърдени международни организации;

4. за начисляването на провизиите на вземанията се използват съответните счетоводни сметки от подгрупи 491 “Провизии за вземания”, 539 „Провизии за предоставени заеми и временна финансова помощ в страната” и 589 „Провизии за предоставени заеми в чужбина” (като коректив на отчетната стойност), 671 „Разходи за

провизии за вземания” и 672 „Сторнирани (възстановени) провизии за вземания” (като разход и сторниран разход). Последваща промяна в оценката на провизиите на вземанията се отчита като промяна в приблизителните счетоводни оценки и се отразява по сметките от подгрупи 671 „Разходи за провизии за вземания” и 672 „Сторнирани (възстановени) провизии за вземания”;

5. при отписване на провизирано вземане, отчетената като коректив сума по сметки от подгрупа 491 „Провизии за вземания”, 539 „Провизии за предоставени заеми и временна финансова помощ в страната” и 589 „Провизии за предоставени заеми в чужбина” се отписва като сторниран разход на провизия по съответните сметки от подгрупа 672 „Сторнирани (възстановени) провизии за вземания”, след което отчетната стойност на вземането се отписва като разход по съответната сметка от подгрупа 691 „Отписани други вземания”.

(3) На база извършена инвентаризация на вземанията се прави анализ на реалната им събираемост. При заведени дела от страна на министерството дирекция „Съдебна защита” предоставя информация за състоянието на делата и прогнозата за тяхното приключване. Неуредените към края на годината вземания могат да се отпишат, в случай че:

1. предприятието – длъжник е обявено в несъстоятелност и е получено писмено удостоверение, че като кредитор министерството остава неудовлетворено.
2. изтичането на давностния срок е удовлетворено със справка, след проверка и спазване на изискванията посочени в чл. 110 и чл. 111 от Закона за задълженията и договорите.

ЗАДБАЛАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Чл.42 В група 91 “Чужди дълготрайни активи, материални запаси и финансови активи” подлежат на отчитане всички чужди активи, които МФ е наело при условията на експлоатационен наемен договор, активи, съхранявани на отговорно пазене, както и активи подлежащи на управление или разпределение. Тук се отчитат предоставените дарения в натура, когато волята на дарителя е определила конкретни лица за получатели на тези дарения, а МФ се явява само като посредник по управлението и разпределението на тези дарения.

Чл.43 (1) По сметка 9200 “Поети ангажименти за разходи-наличности” се отчитат сумите на поетите ангажименти, в резултат на сключен договор с доставчици на активи и услуги, международно споразумение, нормативен и административен акт, решение на държавен или съдебен орган, преди да е извършена доставката на активите и услугите или преди да е извършено плащане (цялостно или частично, авансово или окончателно) и начисляването на сумите по съответните балансови сметки за активи, разходи и разчети с доставчици. По сметката не се отчитат поетите ангажименти за разходи, възникнали и одобрени на основание докладна записка, договорите за комунално-битови услуги, таксите ангажимент по заеми, поетите ангажименти за разходи за командировки в страната и чужбина (с изключение на сключените договори за самолетни билети и хотелско настаняване) и разходите за наказателни лихви и санкции, които не са публични вземания.

(2) При завеждане в стойността на ангажимента не се включва стойността на предвидените санкции и неустойки при неизпълнение на задължения от страна на министерството към насрещната страна.

(3) При определяне на стойността на възникване на ангажиментите в министерството се прилагат следните правила:

1. ангажимент с фиксирана стойност - стойността е посочената в съответния договор с включен ДДС, акцизи и други подобни данъци върху придобиваните активи и услуги. Датата на поетия ангажимент е датата на договора.

2. ангажимент с променлива величина

2.1 договор съдържащ цена на единична бройка, като броя на активите, които МФ ще получи не е определен или варира в някакви граници - в този случай се отразява приблизителната оценка на очаквания размер на придобиваните активи, като определената приблизителна стойност на поетия ангажимент се коригира в последващите отчетни периоди, когато може да се идентифицира конкретна стойност или може да се направи по прецизна оценка. Корекцията в приблизителната оценка на поетия ангажимент се отчита по сметка 9808 „Корекции в обема/стойността на поетите ангажименти за разходи“;

2.2 договор с променлива годишна стойност – в този случай в края на отчетната година се поема ангажимента за следващата, като нереализирания ангажимент за текущата година се отписва. Отписването на ангажимента се извършва като се прилага сметка 9809 „Анулиране (канцелиране) на поети ангажименти за разходи“.

3. ангажименти по договори за комунално-битови услуги - в този случай стойността на ангажимента е равна на стойността на балансово признатото задължение по издадената фактура. Отчитането на тези ангажименти се извършва като се дебитираща сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ и се кредитира сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.

4. ангажименти по договори за правна защита по съдебни и арбитражни дела – в този случай поради невъзможността да се изчисли стойността на възникналия ангажимент, респективно стойността му към края на съответния период предвид неопределените срокове, то ангажимента се третира като ангажимент с незабавно реализиране/изпълнение. Стойността на ангажимента е равна на стойността на балансово признатото задължение по издадената фактура. Отчитането на тези ангажименти се извършва по реда на т. 3.

(4) Поетите ангажименти за разходи, възникнали и одобрени на основание докладна записка, таксите ангажимент по заеми, поетите ангажименти за разходи за командировки в страната и чужбина (с изключение на сключените договори за самолетни билети и хотелско настаняване) се третират като ангажимент с незабавна реализация и се отчитат по реда на ал. 3, т. 3.

(5) Ангажимента се счита за реализиран/изпълнен към определена дата, когато е възникнало едно от следните обстоятелства:

1. извършена е доставка на активи и услуги по даден договор и е налице произтичащо от това балансово признато задължение;

2. извършено е плащане (цялостно или частично, авансово или окончателно) по стойността на договора от МФ към доставчика.

(6) Текущо през годината при увеличаване на поетите ангажименти се дебитират съответните сметки от подгрупа 980 (без сметка 9801) и се кредитира сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи-наличности“. При намаление и анулиране (канцелиране) на ангажимент се съставя обратната счетоводна операция.

(7) Когато се прехвърля поет ангажимент между отделни отчетни групи се използва сметка 9804 „Вътрешни трансфери на поети ангажименти за разходи“.

(8) В края на годината сметките от подгрупа 980 „Поети ангажименти за разходи-потоци“ се приключват със сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“.

Чл.44 (1) Като условно задължение, до тяхното реализиране, в отчетността на МФ се отчитат договорите за доставка на специализирана хартия и за отпечатване на ценни книжа/акцизни бандероли, като за целите се ползва сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“.

(2) За целите на счетоводната отчетност, договори специфични по своето естество, разходите за които в съответствие с т. 4 от ДДС № 4/2010 г. (допълнена с т. 80 от ДДС № 14/2013 г.) са изключени от обхвата на представяната информация за поетите ангажименти, но формират значителна сума от общия размер на поетите ангажименти в МФ се отчитат съгласно ал.1.

Чл.45 Представените банкови гаранции, от кандидати или участници в процедура за възлагане на обществена поръчка по Закона за обществените поръчки, представените от изпълнители по договори банкови гаранции за добро изпълнение и други, се отчитат като условно вземане до момента, в който настъпят законово или договорни регламентирани условия за тяхното задържане или освобождаване. За отчитане на банковите гаранции се използва сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ от СБО. Банковите гаранции свързани с договорни ангажименти, обвързани с бюджета на МФ се отчитат в отчетна група “Бюджет”, или в отчетна група СЕС, когато изпълнението на договорния ангажимент е обвързан със средства по оперативни програми, отчитани по реда на ДДС № 6/2008 г.

Чл.46 (1) В подгрупа 994 „Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, ЕС и други донори“ се отразяват дела на националното финансиране, ЕС и останалите донори при финансирането на разходите и придобиването на активи по Оперативни програми на ЕС, както и по други международни програми и проекти.

(2) По сметките от подгрупа 994 не се отразяват отпуснатите средства под формата на заем, а само сумите, които се предоставят безвъзмездно.

(3) Сметките се кредитират с припадащата се сума на съответното финансиране в общия размер на извършените за периода разходи (включително и сумите за придобиване на активи) срещу кредитиране на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“. Счетоводните записвания се взимат в периода, в който е извършен разход по съответния проект, независимо дали е получено финансиране от съответния донор.

РАЗДЕЛ III.

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Чл.47 (1) Министерство на финансите съставя сборен годишен финансов отчет (ГФО) към 31 декември на съответната година, по форма и съдържание съгласно Заповед № 60/20.01.2005 г. на министъра на финансите. ГФО включва баланс, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства и приложение, съдържащо обяснителна записка за изпълнението на бюджета и сметките за средства от ЕС, прилаганата счетоводна политика и информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи.

(2) Сборния ГФО се състои от отчетите на администрация на МФ и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на финансите. Първостепенния разпоредител консолидира ГФО и необходимите справки и приложения към него за цялата система въз основа на отчета на администрацията и отчетите на второстепенните разпоредители.

Чл.48 Корекции в годишните касови отчети след заверката от Сметната палата и изготвянето от Министерство на финансите на годишния отчет на консолидираната фискална програма не се извършват.

Чл.49 (1) При установени през текущия отчетен период грешки в касовите отчети от минали години не се отразява каквато и да било корекция в касовия отчет за текущия период, освен в случаите по чл. 50.

(2) В случай, че установената грешка е съществена, в обяснителната записка, придружаваща текущия тримесечен касов отчет се посочват естеството, характерът и размерът на грешката.

Чл.50 В случаите на установени погрешно отчетени суми по §§69-01 „Трансфери за поети данъци върху доходите на физическите лица”, §§ 69-05 „Трансфери за поети осигурителни вноски за ДОО”, 69-06 „Трансфери за поети осигурителни вноски за здравно осигуряване” и 69-07 „Трансфери за поети осигурителни за допълнително задължително пенсионно осигуряване” от ЕБК, включително и за минали години, следва задължително да се извърши съответното корективно записване, като се има предвид следното:

1. корективното записване на касова основа се извършва чрез кореспонденция на §§69-01, §§ 69-05, 69-06 и 69-07 от ЕБК със съответните подпараграфи, като тази операция се отразява в отчета за касовото изпълнение за периода, в който е установена и е коригирана грешката;

2. в случаите, когато се правят корекции по §§ 69-05, тези суми следва да се отразят и в справката за отчетените суми по §§ 69-05 на съответните позиции за вид осигурителни вноски, съгласно класификацията на Националния осигурителен институт;

3. разпоредбите се прилагат и за компенсирани грешки между §§69-01, §§ 69-05, 69-06 и 69-07 (например дадена сума погрешно е отчетена по §§ 69-05 вместо по §§ 69-06);

4. освен на касова основа, съставят се и съответните корективни записвания на начислена основа.

Чл.51 С цел достоверно представяне на счетоводната информация, администрацията на МФ и ВРБ попълват и представят с тримесечните оборотни ведомости и ГФО справка за равнение и взаимовръзки на касова и начислена основа (*Приложение 2*), изготвена отделно за всяка отчетна група (стопанска област).

Чл.52 С цел достоверно представяне на активите и пасивите в ГФО се извършва инвентаризация, съгласно чл. 22 от Закона за счетоводството, утвърден от главния секретар План-график за провеждане на годишни инвентаризации и преглед на оценката на нефинансовите активи в Министерство на финансите - централна администрация и Вътрешни правила за провеждане на инвентаризация на активи и пасиви, процедура за бракуване, преоценка и обезценка в Министерство на финансите Централна администрация.

РАЗДЕЛ IV

БЮДЖЕТЕН ПРОЦЕС

Чл.53 Бюджетната година обхваща процеси по съставяне, изпълнение и отчитане на бюджетите на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на финансите по пълна ЕБК, съгласно СБО и по дефинираните области на политики и бюджетни програми в програмния бюджет на министерството.

Чл.54 (1) Въз основа на Решение на Министерския съвет и указания дадени от министъра на финансите се съставя средносрочна бюджетна прогноза за срок от три години и проектобюджет за съответната година.

(2) Първостепенният разпоредител с бюджет на основание чл. 9 от Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в Министерството на финансите разработва вътрешен график за изготвяне на средносрочната бюджетна прогноза и проектобюджета, който се утвърждава от министъра на финансите.

(3) Първостепенният разпоредител с бюджет предоставя указанията на второстепенните разпоредители с бюджет, дава допълнителни насоки ако е необходимо и определя сроковете, в които разработената съгласно указанията средносрочна бюджетна прогноза и проектобюджет следва да бъдат представени на първостепенния разпоредител с бюджет.

(4) Първостепенният разпоредител с бюджет консолидира средносрочните бюджетни прогнози и проектобюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет и администрацията на министерството и представя пред Министерство на финансите средносрочната бюджетна прогноза за съответния тригодишен период и проектобюджета за съответната година.

Чл.55 (1) С влизането в сила на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година се определят приходите, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетно салдо и операциите в частта на финансирането за съответната година, както и разходите по области на политики, други бюджетни програми и бюджетна програма „Администрация”.

(2) С приемане на Постановление за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година се утвърждават показателите по отделните бюджетни програми по бюджета на министерството в програмен формат.

(3) В срок от един месец след обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет на Република България за съответната година се представя месечно разпределение на утвърдените годишни размери на приходите, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и финансирането в съответствие с ЕБК по функции, групи и параграфи.

(4) Месечното разпределение и необходимите справки към него се изготвят съгласно указания на дирекция „Държавни разходи“ (ДР) при Министерството на финансите, относно изпълнението на държавния бюджет за съответната година.

Чл.56 (1) Лимита за разходи на министерството се изготвя на база месечното разпределение на бюджета и съгласно указания на дирекция ДР, относно „Съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерството на финансите на заявките за ежемесечните лимити за плащания”.

(2) Указанията на дирекция ДР се изпращат на второстепенните разпоредители с бюджет с писмо, в което се определя срока за представяне на месечната заявка за лимит в дирекция ФУС.

Чл.57 (1) Отчетът за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства на МФ се изготвя съгласно действащото нормативно законодателство и Указания дадени от дирекция „Държавно съкровище” при МФ.

(2) Указанията на дирекция „Държавно съкровище” се изпращат на второстепенните разпоредители с бюджет с писмо, в което се определя срока за представяне на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства, както и друга допълнителна информация в дирекция ФУС.

(2) Първостепенният разпоредител с бюджет консолидира отчетите за касовото изпълнение на бюджета и необходимите справки към него за цялата система въз основа на отчета на администрацията и отчетите на второстепенните разпоредители.

РАЗДЕЛ V.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1 При необходимост министъра на финансите утвърждава промени в параметрите на счетоводната политика.

§2 Указания по прилагането на настоящата счетоводна политика се дават от Дирекция “Финанси и управление на собствеността”, след съгласуване с главния секретар.

§3 Настоящата счетоводна политика на Министерство на финансите се прилага считано от датата на нейното утвърждаване.